

Občasník samosprávy Mestskej časti Košice – Barca Ročník XXX. číslo 4 október 2020

Občasník samosprávy Mestskej časti Košice – Barca, Abovská 32, 040 17 Košice – Barca, IČO 00691003, mubarca@barca.sk, EV 3162/09, ISSN 1339-083X.
Erb udelený v roku 1785, prvá písomná zmienka o obci je z roku 1215, a to uvedená vo Varadínskom registri, pôvodne samostatná obec – od roku 1990 Mestská časť Košíc.

Barčiansky súčasník

Z rokovaní

Starosta mestskej časti zvolal na deň 23.9. 2020 o 16,00 hod. v poradí 12. zasadnutie miestneho zastupiteľstva v zasadačke na 1. poschodí, Abovská 32, s programom, ktorý bol nasledovný:

1. Otvorenie
   a) Schválenie programu rokovania, b) Voľba návrhovej komisie, c) Určenie overovateľov zápisnice
2. Podnety občanov
3. Podklady na zmenu územného plánu zóny
4. Informácia k územnému plánu zmien a doplnkov
5. Pripomienky k územnému plánu KSK
6. Kontrola uznesení
7. Správa starostu o činnosti od posledného MZ
8. Informácia predsedov komisií o činnosti
9. Správa hlavného kontrolóra o činnosti
10. Monitorovacia správa za I. polrok 2020
11. Zámer prenájmu pozemku
12. Zámer prenájmu priestorov – pivničné priestory
13. Zámer prenájmu nebytových priestorov
14. Informácia o zmene organizačnej štruktúry
15. Návrh na ocenenie
16. Informácia o pamätných doskách
17. Dopyty a interpelácie poslancov
18. Rôzne
19. Záver

Rokovanie viedol starosta, ktorý konštatoval prítomnosť poslancov šiestich poslancov, jeden poslanec sa ospravedlnil. Za zapisovateľa menoval pani Luciu Brečkovú a za overovateľov zápisnice určil p. Mareka Rusnáka a p. Sedlákovú Moniku. Za skrutátora bol schválený p. Dušan Pracko a do návrhovej komisie boli zvolení p. Kačmár Marián a Ing. Daniel Antal.

Program rokovania bol schválený v predloženom rozsahu.

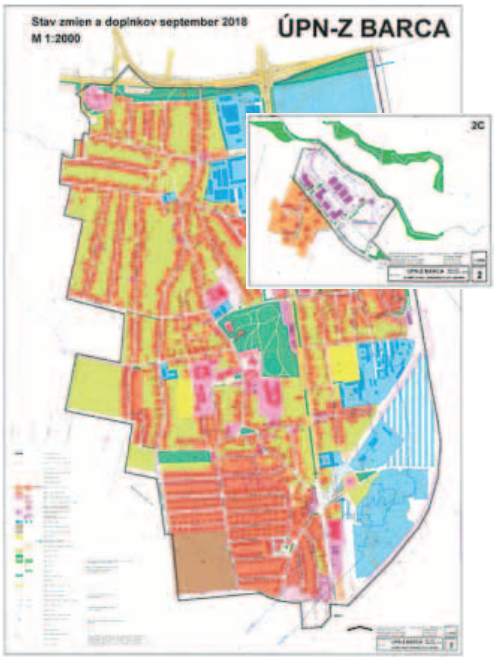
Bod 2.

V rámci tohto bodu – podnety občanov – sa prihlásili štyria občania, a to vo veci

• P. Ernest Salzer - Vo veci pamätníka židovským občanom – pozitívna iniciatíva, ktorá bude vysoko hodnotená – starosta poďakoval za iniciatívnu spoluprácu s tým, že k tejto problematike bude samostatným bod v rokovaní

• P. Miroslav Gajdoš - Problematika komunikácie „Za školou" v súvislosti s vysokou frekvenciou automobilov pri zabezpečovaní dovozu žiakov na športový štadión, potreba riešenia – starosta vysvetlil súčasný stav, ku ktorému sa dostala mestská časť s úpravou komunikácie na súčasnú úroveň. Už v roku 2010 bolo navrhnuté riešenie posunu oplotenia Veterinárnej školy za účelom vytvorenia parkovísk a prepojenia ulice Za školou s námestím mladých poľnohospodárov. V tom čase to bol majetkový problém. V súčasnosti mestská časť požiada súčasné vedenie školy i KSK o možné riešenie navrhovanou alternatívou.

• P. Erika Sedláková - Problematika dopravy na ulici Tešedíkova v nadväznosti na dopravu z ulíc Janitorova, Zichyho a Berzeviczyho, požiadavka na osadenie spomaľovačov a dopravných značiek, požiadavka na zníženie ochranného pásma cintorína na 5 m od hrobov, požiadavka na odstránenie náletových javorov z cintorína – starosta reagoval s tým, že v tejto lokalite bol osadený spomaľovač, potom na vlastnú žiadosť bol naspäť odstránený, lebo nevyhovoval, čo sa týka riešenia dopravnej situácie, starosta nemôže svojvoľne osadzovať dopravné značky – musí to riešiť cez cestný správny orgán, ktorým už nie je mestská časť od roku 2006. V tejto veci prisľúbil prehodnotením situácie dopravným expertom. Vo veci ochranného pásma, to sa ráta od oplotenia cintorína, a o tom môžu rozhodnúť len poslanci v rámci prijatia VZN – to bolo prijaté v úrovni 15 m. Vo veci náletových drevín preverí situáciu a pokúsime sa nájsť vyhovujúce riešenie.

• P. Vereb Ervín - Problematika dopravy na ulici Tešedíkovej s prepojením na súkromnú východnú komunikáciu, potreba riešenia, problém nevyhovujúcej štruktúry komunikácie s ohľadom na nákladné vozidlá zabezpečujúce výstavbu v novej časti, problém s kanalizáciou. Starosta reagoval s tým, že predmetná komunikácia vr. kanalizácie bola riešená cca v 70. rokoch, problematiku dopravy bude riešiť v zmysle vyššie uvedeného stanoviska. Problematiku kanalizácie je potrebné riešiť s VVaK.

Bod 3. Podklady k územnému plánu

Prerokované boli požiadavky občanov, ktoré posúdené aj na pracovnom rokovaní poslancov dňa 9.9.2020 a boli odporúčané

podklady na zmeny a doplnkov k územnému plánu, ktoré stavebná komisia odporučila:

• Zastavovacia štúdia na Borodáčovej ulici – pri ZŠ

• Rozšírenie obytnej zóny Hraničná – PhDr. Očkayová

• Stavebná parcela – p. Pokorná – zmena záhrady parc. č. 879 na stavebný pozemok

• Zaradenie pozemku na parcele 1017/2 na stavebný pozemok – ul. Timravy - Belková

• Zmena na parcele č. 1573/168 – Eperješi

Miestne zastupiteľstvo odporučilo mestu Košice požiadavky zapracovať do pripravovaných doplnkov a zmien územného plánu zóny Barca a boli postúpené na ÚHA.

Bod 4. Informácia k územnému plánu zmien a doplnkov

Napriek písomnej požiadavke, aby mesto predložilo veci do územného plánu, na ktorých by následne pracovalo, nedostali sme v tomto smere písomnú odpoveď. Po konzultácii so zastupujúcim vedúcim ÚHA som dospel k názoru, že pošleme opakovane materiály, ktoré boli zasielané za posledné dva roky.

• Ide o materiál zo dňa 28.9. 2018 - Návrhy k územnému plánu mesta Košice i doplnky k územnému plánu zóny Barca opakovane zasielame ako požiadavky občanov z predchádzajúcich rokovaní, či podaní, ktoré požadujeme riešiť buď v rámci HSA, resp. v následných zmenách a doplnkoch územného plánu zóny Barca.

• Ide o nasledovné materiály:

- Ing. P. a R. Gabzdila, Ing. Š. Vargu vo veci pôvodnej lokality č. 6 s doplnením ďalších náčrtov

- Ing. D. Sedláka vo veci zrušenia prerušenia ochranného valu na ulici Niklovej

- Na ulici Svetlá pán Ing. Michal Janitor - na riešenie situácie prístupu na pozemky, navrhuje riešenie miestnej komunikácie na vlastnom pozemku s tým, že zároveň budú vytvorené vedľajšie stavebné pozemky pre neho.

- Pri prerokovaní tohto bodu padol od poslancov návrh na pokračovanie komunikácie s prepojením na ulicu Timravy a rozšírením možnosti rodinných domov.

• Ďalej boli miestnym zastupiteľstvom odporúčané už predtým podané požiadavky:

- pre p. K. Mihokovú parcelu č. 1335 do územného plánu – Svetlá Pusta

- požiadavka R. Šenvického na využite nadrozmernej záhrady na stavbu RD, prípadne v rámci územného, resp. stavebného konania. Ich požiadavky súvisia so zabezpečením bývania na vlastnom pozemku,

- návrh na zmenu územného plánu,(zrušenia komunikácie), požiadavka občanov z ulice „Pri vagovni"

- požiadavky IBV v prepojení Svetlá – Hraničná – schválené uznesením MZ v zmysle požiadavky i štúdie pána Liščinský a spol.

- opakovaná požiadavka úprav územného plánu medzi ulicami Čkalovova – Timravy v zmysle návrhu p. Imricha Buľku a spol.

- požiadavky p. Ing. Vargu a ďalších občanov v lokalite nad hospodárskym dvorom, ovocný sad....

- trvalá požiadavka na výstavbu len rodinných domov v lokalite Fándlyho – Čkalovova – petícia a uznesenie mz, nesúhlas s výstavbou nájomných domov

- nesúhlas s výstavbou nájomných domov - roh ulíc Gavlovičova – Borodáčova

- a ďalšie požiadavky, ktoré boli zaslané v intenciách zadania územného plánu mesta Košice v roku 2015 – 2017 a boli doručené občanmi, resp. v zmysle odporúčacích uznesení a korešpondencia z mestskej časti v súvislosti s rozsahom požiadaviek spracovaných na úrovni miestneho zastupiteľstva k územnému plánu mesta Košice.

• Pripomienky ku konceptu územnému plánu mesta Košice 2020

• Podklady a požiadavky k územnému plánu listom zo dňa 30.9.2019 „Žiadosť o zapracovanie nasledujúcich lokalít do Zmien a doplnkov ÚPN-Z Barca, resp. HSA" vrátane uznesenia miestneho zastupiteľstva ako doplňujúci materiál „Urbanistickú štúdiu Košice – Barca, lokalita – ul. Tešedíkova a požiadavku pani Adriany Podpinkovej na úpravu územného plánu.

• Požiadavky z 23.9.2019 v rozsahu bodov 1 – 11, t.j. ktoré boli spolu s textovým popisom a grafickým riešením zaslané na magistrát.

• Požiadavky z dnešného rokovania odporúčaných zmien a doplnkov.

Tento návrh miestne zastupiteľstvo uznesením odporučilo zapracovať do pripravovaných zmien a doplnkov územného plánu, ktoré by mali byť realizované v budúcom roku.

V tomto zmysle boli požiadavky opakovane zaslané na ÚHA Košice.

Bod 5. Pripomienky k územnému plánu KSK

V súvislosti s listom predsedu KSK vo veci územného plánu som sa dňa 20.8. na KSK stretol s Ing. Jaroslavom Lizákom a Ing. Arch. Annou Marekovou na referáte územného plánovania a životného prostredia Košického samosprávneho kraja vo veci hraníc zastavaného územia a vymedzenia podkladov pre územný plán. Predmetná zmena sa týka investičných zámerov mimo Košíc.

Na druhej strane KSK má vo svojom územnom pláne z pohľadu nášho územia úroveň územného plánu z roku 2014, to znamená, že súčasný aktuálny stav je potrebné im zaslať aspoň grafickej verzii v merítku zóny t.j. 1: 2000, aby ho postupne zapracovali do svojej plánovacej dokumentácie, ktorú majú v mierke 1: 50 000. Dohodli sme sa na zaslaní základných informácií k územnému plánu z aktuálneho územného plánu zóny

Požadované zaslanie elektronického vymedzenia hraníc zastavaného územia mestskej časti Košice – Barca bude zaslané z úrovne mesta, o čo som požiadal Ing. Arch. Jerguša – povereného zástupcu ÚHA.

Zároveň zašleme na KSK aj návrhy mestskej časti, ktoré boli predkladané na magistrát, vrátane aktuálneho územného plánu zóny Barca pre vypracovanie nového územného plánu Košíc vrátane návrhu, ktorý bol spracovaný na pracovnom stretnutí poslancov – viď náčrt

Tento bod bol prerokovaný a schválený s tým, že predmetné materiály budú zaslané na KSK.

Bod 7. Správa o činnosti starostu

Od zasadnutia posledného miestneho zastupiteľstva som sa zúčastnil viacerých rokovaní ako starosta, o niektorých je vhodné informovať miestne zastupiteľstvo napr.:

• Dňa 6.7. som sa zúčastnil pracovného roko-

vania starostov s pánom primátorom, kde okrem iného som požiadal opätovne o pomoc pri riešení problému vrtuľníkov, podjazdu pri katastri a riešenie zmien a doplnkov územného plánu za Barcu.

• 14.7. som sa zúčastnil zasadnutia Regionálneho združenia mesta Košice, kde boli prerokované materiály z predsedníctva a Rady ZMOS zo dňa 30.6.2020, zasadnutia ktorého som sa zúčastnil. Išlo o materiály vzťahujúce sa k programovému vyhláseniu vlády a postoja ZMOS k jednotlivým otázkam, hlavne z oblasti legislatívy. Rady ZMOS sa zúčastnil aj minister financií pán Heger, ktorý sa pochvalne vyjadril o zvládnutí situácie obcami v prvom polroku. Mestám a obciam nebudú riešiť ekonomické dopady, k riešeniu ponúkajú rezervné fondy a možnosť bezúročných úverov s víziou prevodu na transfery. Jeho vystúpenie vyvolala značnú diskusiu so vznesenými výhradami. Zároveň boli prerokované materiály na prípravu dokumentov a organizačné zabezpečenie 31. Snemu ZMOS,

• Dňa 17.7. popoludní som sa zúčastnil rokovania zasadačke Oblastného riaditeľstva Železníc SR, ktoré zvolal generálny riaditeľ sekcie železničnej dopravy a dráh Ján Farkaš, za prítomnosti štátneho tajomníka Ministerstva dopravy a výstavby SR Jaroslava Kmeťa, generálneho riaditeľa železníc Miloslava Havrilu a ďalšími zástupcami ŽSR, Marcela Gibódu námestníka primátora spolu so zástupcami útvaru hlavného architekta, investora Kusnyera priemyselného parku, zástupcov Agconsult, a to vo veci riešenia prejazdu cez železničnú trať na Podnikateľskej za účelom sprístupnenia priemyselného parku. Ide o železničnú trať Košice – Zvolen, Košice – Budapešť a spojnice Moldava nad Bodvou – Krásna nad Hornádom. Tlmočil som stanovisko, v ktorom občania a miestne zastupiteľstvo nesúhlasia s týmto prejazdom cez trať a rovnako ani technická infraštruktúra – ulica Podnikateľská, ktorú mestská časť nemá v správe – nevyhovuje technickým podmienkam na prevádzku v takomto rozsahu. Stanovisko železníc v rozprave vyplynulo také, že v žiadnom prípade nebude daná výnimka na úrovňový prejazd koľajišťa v rámci platných predpisov EÚ. Železnice nadjazd ani podjazd realizovať nebudú. Zástupcovia mesta navrhli, resp. uprednostňujú severné napojenie zo sídliska Nad Jazerom, a to vo forme nadjazdu, keďže je riešená príjazdová štvorprúdová komunikácia. Po vzájomnej diskusii vyznel záver v tom, že investor bude rokovať s mestom Košice vo veci severného napojenia v zmysle územného plánu s následným možným prepojením na Barcu, ak bude investor stavby nadjazdu v úseku, ktorý bude riešený.

• Dňa 20.7. som sa zúčastnil porady starostov s primátorom, kde boli z mojej strany vznesené požiadavky na podklady plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja z mesta, resp. kraja, od ktorého sa máme odvíjať, otázka riešenia napojenia priemyselného parku v nadväznosti na piatkové rokovanie, aby boli mestské časti účastníkmi stavebných konaní, problematika prekopávok, ďalej to bola prerokovaná problematika cyklochodníkov a ich podmienok, problematika autovrakov, riešenie opráv chodníkov a komunikácií v meste – obstarávanie, otázka účelových dotácií a podielových daní, komunikácií na Opátskom, problematika..... v nadväznosti na požiadavky jednotlivých starostov.

• V dňoch 30. a 31.7. som sa zúčastnil rokovania mestského zastupiteľstva s tým, väčšina bodov sa týkala problematiky mesta Košice, problematika personálnych zmien, otázok financovania a úverov, majetkové prevody....., zmena rozpočtu, ktorá by sa nás dotýkala, nebola schválená.

• Na deň 12.8. som predvolal riaditeľku nadácie Zem detí, ktorá sídli v Barci, teraz už v dvoch rodinných domoch s tým, aby vysvetlila situáciu, nakoľko sú sťažnosti od obyvateľov na ulici Močiarna i Pri pošte. Požiadal som ju o príslušné povolenia, vytkol nedostatky vyplývajúce od obyvateľov i osobného preverenia. Stretnutie sme uzavreli s tým, že mi predložila príslušné doklady, prijaté opatrenia a následne sme vykonali osobnú kontrolu zariadení.

• Dňa 17. 8. som sa zúčastnil pokračovania územného konania o zmene rozhodnutia o umiestnený stavby EUROPARK Košice, v zastúpení HABESO s.r.o. na stavebnom úrade JUH. Išlo o objekty – oplotenie, vodovodná prípojka, odlučovač ropných produktov, prečerpávacia stanica kanalizácie, tlaková kanalizácia, kanalizačná prípojka, regulačná stanica plynu a prekládka plynovodu, káblová NN prípojka, verejné osvetlenie, káblová NN prípojka k prečerpávacej stanice, meranie spotreby. V úvode som informoval o situácii s tým, že s napojením cez ulicu Podnikateľská nesúhlasíme a po poslednom rokovaní so štátnym tajomníkom a železnicami, resp. s mestom je požiadavka na prístup cez napájadlá. V tejto súvislosti bolo uvedené, že predmetné dielčie siete s tým nesúvisia a budú riešené následne v zmysle zmeny a doplnkov územného plánu zóny, súčasná etapa územného konania sa zásadne neodkláňa od nových podmienok.

• Dňa 18.8. som sa stretol so zástupcami mestskej polície v nadväznosti na moju písomnú požiadavku na primátora a mestskú políciu vo veci zabezpečenia monitorovacích kamier v mestskej časti. Dohodli sme si pracovný postup v súčinnosti so spoločnosťou Antik a VSD, kde po upresnení požiadaviek rozmiestnenia kamier pristúpime k zabezpečeniu napojenia do systému priebežného monitorovania na mestskej polícii s prepojením na štátnu políciu.

• 25.8.2020 som sa stretol JUDr. Jánom Cabanom, ktorý požiadal o stretnutie ohľadom riešenia dotácie z úrovne mesta pre seniorov z hľadiska podpory rady starostov a možnosti dotácie na ich činnosť z neverejných zdrojov. Zároveň ma informoval o probléme činnosti seniorov z hľadiska prijatých opatrení Corona, kde naďalej trvajú obmedzenia v činnosti klubov dôchodcov, čím sú ohrozené aj aktivity k mesiacu úcty k starším, a to aj na úrovni mesta.

• Dňa 27.8.2020 som sa stretol s p. Luciou Mrázovou z ARD Systému, ktorá ponúkla spracované prezentácie značenia ulíc v celkovom prevedení, i v dielčich skúšobných prezentácií s ponukami, napr. na motoznačenie na ulici Osloboditeľov, skúšobne 3-4 pozície v mestskej časti, prípadne ďalšie ponuky. Návrhy som predložil do rokovaní komisií finančnej a stavebnej. Námety pre tento rok v obmedzenej forme neboli komisiami akceptované.

• Dňa 8.9. som sa stretol so zástupcami NDS vo veci odstránenia jedného z prechodov pri križovatke Osloboditeľov – Hečkova, v zmysle žiadosti p. Ing. Vargu. V tejto veci je potrebné dokladovať stanovisko okresného úradu a KDI, ktorých zástupcovia neprišli na rokovanie. Zároveň sme dohodli spoluprácu vo veci úpravy zelených lemovaní komunikácie v oboch smeroch za účelom bezpečnosti a ich údržby kosením, ktoré zabezpečuje mestská časť.

• Dňa 9.9. som sa zúčastnil rokovania Rady starostov, kde hlavná téma bola otázka prístupu k návratnej bezúročnej výpomoci z úrovni ministerstva, a to mesto Košice 5,3 mil. € a osobitne mestské časti – Barca 26,9 tis. €, a to na 4 roky, čerpanie do konca roka, splátky o 4 roky po 25 % ročne. Požiadavka je, aby to riešilo mesto spolu. V ďalšom bode bola prerokovaná otázka vysporiadania majetku pod komunikáciami a stavbami prostredníctvom štátu. Je tu otázka zdrojov od štátu, spoločný záujem miest a obcí je, aby štát k tomu našiel zdroje.

• Dňa 10.9. som sa zúčastnil rokovania starostov okolitých obcí na STA za účasti pána Halása a p. Kvaka z Heli Compani, a to vo veci dodržiavania nočného kľudu. Bolo možné konštatovať, že v poslednom období došlo k obmedzeniu nočných narušení. V tejto veci bolo oznámené, že zabezpečujú realizáciu priestoru na nočné lietanie na južných stojánkoch. Prijali prehodnotenie programu, ktorý bol narušený Corona vírusom. Žiadal som opakovane o dodržiavanie pravidiel. Na druhej strane ponúkli spoluprácu na akcie obcí, pomoc pri rôznych aktivitách.

Bod č. 10 Monitorovacia správa za I. polrok 2020

Monitorovacia správa programového rozpočtu mestskej časti za 1. polrok 2020 bola spracovaná v nasledovnom rozsahu:

1. ROZPOČET MESTSKEJ ČASTI ZA 1. POLROK 2020
2. ROZBOR PLNENIA PRÍJMOV ZA 1. POLROK 2020
3. ROZBOR ČERPANIA VÝDAVKOV ZA 1. POLROK 2020
4. HODNOTENIE PLNENIA PROGRAMOV MESTSKEJ ČASTI
5. VÝSLEDOK ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA ZA 1. POLROK 2020
6. TVORBA A POUŽITIE PROSTRIEDKOV PEŇAŽNÝCH FONDOV
   A. REZERVNÝ FOND
   B. FOND OPRÁV
   C. SOCIÁLNY FOND
7. PREHĽAD O STAVE A VÝVOJI DLHU K 30.06.2020
8. PREHĽAD PRIJATÝCH DOTÁCIÍ

A. ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU A VEREJNÝCH FONDOV
B. Z ROZPOČTU MESTA KOŠICE
9. PREHĽAD O POSKYTNUTÝCH DOTÁCIÁCH PRÁVNICKÝM OSOBÁM
10. PRÍLOHY: Finančný tabuľkový prehľad plnenia a čerpania schváleného rozpočtu

V zmysle obsahu monitorovacej správy boli textovo i tabuľkovo analyzované jednotlivé položky programovacieho rozpočtu 2020 za prvý polrok, boli zverejnené a prerokované vo finančnej komisii, ktorá odporúčala rozsiahly materiál prerokovať v miestnom zastupiteľstve a vziať na vedomie.

Miestne zastupiteľstvo po rozprave v tomto zmysle prijalo uznesenie a vzalo monitorovaciu správu na vedomie.

Rozpočet mestskej časti k 30.06.2020

Kategória	schválený rozpočet 2020 v EUR	upravený rozpočet 2020 v EUR	skutočnosť k 30.06. 2020 v EUR	% plnenia/ čerpania po úprave
Príjmy celkom	**693 000**	**724 554**	**342 139,69**	*47,22*
z toho:				
Bežné príjmy	687 103	713 657	342 139,69	*47,94*
Kapitálové príjmy	0	5 000		*0,00*
Príjmové finančné operácie	5 897	5 897		*0,00*
Výdavky celkom	**693 000**	**724 554**	**338 879,01**	*46,77*
z toho:				
Bežné výdavky	600 034	626 588	308 827,35	*49,29*
Kapitálové výdavky	61 576	66 576	14 187,81	*21,31*
Výdavkové finančné operácie	31 390	31 390	15 863,85	*50,54*

Bod č. 11 Zámer prenájmu pozemku

V zmysle žiadosti p. Mihoka, ktorý požiadal o prenájom časti pozemku vo výmere 15 m2 vo vlastníctve mesta Košice na ulici Timravy, ktorý má mestská časť v správe od mesta Košice, a to za účelom zriadenia prístupu k svojej garáži. Požiadavka bola prerokovaná vo finančnej komisii MZ, ktorá s prenájmom predmetnej parcely na uvedený účel súhlasí. Nakoľko sa jedná o majetok mesta je potrebné postupovať v zmysle pravidiel mesta. V nadväznosti na uvedené po opakovanom prerokovaní a schválení minimálnej sumy nájomného a spôsobu prenájmu priamym prenájmom mestská časť zverejní zámer a po uplynutí zákonnej lehoty uzatvorí zmluvu v zmysle platných pravidiel mesta.

Bod č. 12 Zámer prenájmu priestorov – pivničné priestory

Mestská časť Košice – Barca je vlastníkom Zichyho kaštieľa súpisné číslo 160, parcela č. 886/1 na adrese Abovská ul. 32. Budova je využívaná ako miestny úrad, knižnica, spoločenské priestory so zámerom historických expozícii v celej budove.

Budova je podpivničená do polovice budovy, zatiaľ je vchod z prízemia. Priestory pivnice majú zabezpečený prívod na vodovodné vykurovanie (centrálny plynový kotol – samostatná obehová vetva).Pivnica má napojenie na kanalizáciu, pitnú vodu a základný elektrický prívod – bez rozvodov. Priestory pivnice boli vyčistené od prehnitých obkladov a zabezpečovalo sa presušovanie vnútorných priestorov po realizácii vonkajšieho odizolovania stavby.

Rokovanie v tomto bode bolo prerušené na návrh poslanca Mariana Kačmára a prejde rokovaniami príslušných komisií s následným upresnením zámeru na prenájom, čo miestne zastupiteľstvo akceptovalo.

Bod č. 13 Zámer prenájmu nebytových priestorov

Mestská časť Košice – Barca je vlastníkom tzv. technickej budovy na Abovskej 30, ktorá z časti je dlhodobo prenajatá pre Slovenskú poštu, a.s. a časť bola upravená na technické a denné priestory so sociálkami pre zamestnancov, plus telocvičňa pre potreby ZŠ, resp. prenájom.

Po ukončení prenájmov z dôvodu pandémie Covid 19 sa pristúpilo k oprave budovy v zmysle programového rozpočtu a ohlásenia stavebných úprav, nakoľko budova v tejto časti bola zamokrená, poškodená a otvorená strecha, nevyhovujúce okná a potreba opravy fasády.

Nakoľko bolo prijaté uznesenie č. 119/06/2020, kde Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Košice – Barca žiada zachovať charakter využívania telocvične Pri pošte na športové a kultúrne účely, je potrebné s ohľadom na uvedené rozhodnúť, či a v akom rozsahu bude spracovaný zámer na prenájom nebytových priestorov. Rokovanie v tomto bode bolo prerušené na návrh poslanca Mariána Kačmára a prejde rokovaniami komisií za účelom špecifikácie zámeru a jeho rozsahu, čo miestne zastupiteľstvo akceptovalo.

Bod č. 14 Informácia o zmene organizačnej štruktúry

Košický samosprávny kraj rozhodnutím zrušil našu licenciu na rozvoz stravy pre dôchodcov v zmysle platnej legislatívy. V danom prípade to znamená, že sa z organizačnej schémy úradu vypúšťa 0,5 úväzok na rozvoz stravy a upratovanie, čo miestne zastupiteľstvo vzalo na vedomie.

Bod č. 15 Návrh na ocenenie

V nadväznosti na list z Košického samosprávneho kraja, pripomienky občanov, predošlé prerokovanie v miestnom zastupiteľstve v minulom roku z príležitosti minuloročného životného jubilea Mgr. Jozefa Plachého, som ho ako starosta v tomto roku navrhol na ocenenie „Cena Košického samosprávneho kraja", prípadne iné ocenenie v rámci ocenení samosprávneho kraja o ktorom rozhodne zastupiteľstvo alebo pán predseda KSK.

V krátkosti som spracoval v zmysle stanovenej predlohy zásluhy, ktorými Mgr. Jozef Plachý reprezentoval našu republiku, kraj i mesto v športe na svetovej úrovni počas jeho aktívneho športovania resp. vedenia mládeže ku športu v ďalších rokoch.

Naviac v tomto roku pani prezidentka Zuzana Čaputová mu odovzdala dňa 2.1. 2020 prvé štátne vyznamenania vo svojej funkcii. Urobila tak pri príležitosti 27. výročia vzniku Slovenskej republiky. Ocenila 20 osobností z rôznych oblastí. Medzi nimi bol ocenený aj Mgr. Jozef Plachý, ktorému udelila Rad Ľudovíta Štúra II. triedy, ako jednému z najúspešnejších športovcov Československa.

Predmetný návrh som poslal v zmysle pokynov ako občan – starosta. Po odoslaní patričných dokladov ohľadom ochrany osobných údajov z KSK mi prišla požiadavka doložiť žiadosť aj uznesením miestneho zastupiteľstva, o čom je tento bod rokovania.

Po rozprave miestne zastupiteľstvo prijalo v tomto smere uznesenie, ktoré bolo zaslané na KSK.

Bod 16 Informácia o pamätných doskách

Informáciu o pamätných doskách predložil starosta na rokovanie MZ, kde ide o nasledovné:

Tabuľa č. 1

Ešte v 90. rokoch Ministerstvo kultúry zabezpečilo vyhotovenie tabule s informáciou o „Opevnenej osade z doby bronzovej", ktorá bola osadená v centre obce – oproti starému miestnemu úradu. Nápis bol uvedený v štyroch jazykoch. Po roku 2000 Ministerstvo kultúry bezodplatne previedlo teleso tabule aj s osadením na mestskú časť. Mestská časť ju následne dala opraviť a obnoviť nápisy.

V tomto roku už bola tabuľa nečitateľná a poškodená. V súvislosti so získaním podkladov pri spracovaní podkladov k 800. výročiu prvej písomnej zmienky o Barci som dal vypracovať návrh novej tabule, kde som použil informácie z knihy Jozefa Bátora „Slovensko v staršej dobe bronzovej", kde som použil informácie k tejto osade a graficky spracovaný nákres, ktorý mi zaslal v roku 2015 Profesor Romsauver z Nitry a tento nákres je súčasťou aj predmetnej knihy.

Tabuľa v tejto úprave bude osadená na pôvodnom mieste – pri kostole a druhá, identická tabuľa bude osadená na kopčeku v rázcestí ulíc Svetlá – Teplého, kde sa vlastne nachádzala predmetná opevnená osada.

Tabuľa č. 2

V súvislosti s rozširovaním vedomostí o histórii Barce z viacerých podnetov, konkrétne aj Ing. Ladislava Falata, ktorý sa tejto problematike venoval, chceme upozorniť na historickú skutočnosť, že súčasťou jej života v Barci bola aj Židovská náboženská obec. Židovskú náboženskú obec v Barci založili v druhej polovici 18. storočia, ktorá spočiatku patrila k rabinátu v Seni. V Barci mala židovská náboženská obec dva cintoríny a synagógu, ktorá je úplne zbúraná. Synagóga stála na niekdajšom pozemku Andreja Stankaya na terajšej Abovskej ulici, naproti Zichyho kaštieľa. Po viac ako 100 rokoch existencie barčianskej synagógy, bola táto budova, hlavne po 2. svetovej vojne, vo veľmi schátralom stave odpredaná československému štátu a neskôr asanovaná. Na tomto mieste bola postavená telekomunikačná budova pre letisko.

V nadväznosti na túto skutočnosť bude do oplotenia osadená skala, na ktorej bude umiestnená mramorová tabuľa s vyobrazením priečelia židovskej synagógy s informáciou o jej existencii oproti tomuto kamennému označeniu.

Tabuľa č. 3

Starší židovský cintorín sa nachádzal na severnom konci obce Barca, na súčasnom rázcestí ulíc Teplého a Svetlej. Starší cintorín nemá už ani jeden náhrobný kameň a predpokladá sa, že boli premiestnené na novší židovský cintorín. Jeden bol dokonca až z roku 1787.

Novší židovský cintorín sa rozprestieral na juhozápad od obce vo vzdialenosti asi 2,5 km od bývalej synagógy, v chotári Dlhé zeme. Práve z neho pochádzajú zachované náhrobné kamene, ktoré sa našli a sú uložené na začiatku cintorína – oproti náhrobku majora Jaroslava Teplého.

Na upravené miesto bude uložený kameň s mramorovou doskou s informáciou o zrušenom židovskom cintoríne. K nemu budú uložené nájdené náhrobné kamene zo židovského cintorína.

Po krátkej rozprave miestne zastupiteľstvo vzalo informáciu na vedomie.

Na záver rokovania starosta poďakoval všetkým za aktívny prístup k rokovaniu a ukončil zasadnutie, ktoré sa konalo za príslušných opatrení COVID 19, teda bolo zbytočné aj robiť fotodokumentáciu z rokovania, nakoľko každý mal rúška. Snáď nabudúce to už bude lepšia situácia, aj keď od 1.10. je vyhlásený núdzový stav.

SČÍTANIE DOMOV A BYTOV v roku 2021 v Slovenskej republike sa realizuje podľa nového konceptu založeného na využití existujúcich dátových zdrojov a znížení administratívnej záťaže obyvateľov.

Sčítanie domov a bytov **vykoná obec alebo, v prípade hl. mesta Bratislavy a mesta Košíc, mestská časť** (ďalej len „obec").

Predmetom sčítania sú všetky byty v domoch bez ohľadu na to, či sú obývané alebo neobývané a iné obývané obydlia, ktoré sú obývané k rozhodujúcemu okamihu sčítania.

Doba sčítania domov a bytov trvá od 1. júna 2020 do 12. februára 2021, čo predstavuje 255 dní.

Sčítanie domov a bytov sa uskutoční **výlučne elektronickou formou, pomocou Elektronického systému pre sčítanie domov a bytov.**

Elektronický systém pre sčítanie domov a bytov bude obsahovať predvyplnenú databázu (t.j. dostupné údaje najmä z Registra adries, Katastra nehnuteľností, Základnej bázy údajov pre geografický informačný systém, Registra organizácií, „Zoznamu stavieb").

Obec využije pre vyplnenie požadovaných údajov pre účely sčítania domov a bytov rôzne údajové zdroje (napr. daňová evidencia, technická správa o urbanistickom, architektonickom a stavebnom riešení stavby, výkresy k projektovej dokumentácii, plán inžinierskych sietí, stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie a i.).

Sčítanie domov a bytov vykonávajú v obci **poverené osoby**. Úlohou poverenej osoby je úplne, správne a pravdivo vypĺňať údaje o bytoch v domoch v Elektronickom systéme pre sčítanie domov a bytov.

Výsledkom bude databáza sčítaných domov a bytov s aktuálnymi údajmi o bytoch a domoch.

Obec môže požiadať obyvateľa o spoluprácu na účel sčítania domov a bytov, ak obec niektoré jednotlivé údaje o dome alebo byte nevie dohľadať (napr. veľmi staré domy).

SODB 2021 SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV

Na základe toho Vás chceme veľmi pekne požiadať o vyplnenie priloženého dotazníka, ktorý nám následne pomôže k presnému dokumentovaniu údajov do elektronického systému. Vyplnené dotazník **môžete doručiť miestnemu úradu** akoukoľvek Vám vyhovujúcou formou **(osobne, vhodením do schránky, ktorá je umiestnená pred hlavnou vstupnou bránkou k miestnemu úradu, príp. mailom na adresu podatelna@barca.sk)**.

Za Vašu spoluprácu Vám vopred veľmi pekne ďakujeme.

Otravné nočné lety nad Košicami...

Dopravný úrad, ktorý je spolu s ministerstvom dopravy a výstavby orgánom štátnej správy v civilnom letectve, tvrdí, že nemôže z hľadiska svojej pôsobnosti a kompetencií určovať konkrétne časové obmedzenia na vykonávanie výcvikov vrtuľníkov.

Uviedla to pre Korzár jeho hovorkyňa Eva Oravcová v súvislosti s otázkou, či je v jeho kompetencii obmedziť činnosť výcvikového strediska pilotov vrtuľníkov Slovak Training Academy (STA) v Košiciach, ktoré cvičí nad mestom i okolitými obcami aj do neskorých nočných hodín.

V poslednom období nastal okolo činnosti STA opäť rozruch, keďže sa lety zintenzívnili. Výcvik vojenských pilotov obmedzujú, súkromník si lieta aj v noci

Zašlo to až tak ďaleko, že Advokátska kancelária Čollák & partneri zaslala stredisku predžalobnú výzvu, aby upustilo od protiprávneho konania, inak budú nasledovať súdne i správne konania.

Akadémia odmieta, že by porušovala akúkoľvek legislatívu.

Dopravný úrad v tejto súvislosti tiež konštatoval, že STA nie je organizáciou ním osvedčenou na výcvik (tzv. letecká škola).

„Úrad v oblasti mesta Košice osvedčil ako výcvikovú organizáciu pre vrtuľníky (letecká škola) Heli Company, s. r. o. (STA je v nej spoločníkom – pozn. red.). V zmysle vydaného osvedčenia má organizácia oprávnenie vykonávať výcviky, ktorých súčasťou sú aj nočné lety," informovala hovorkyňa Dopravného úradu. Dodala, že pri osvedčovaní výcvikových organizácií postupuje úrad v súlade s platnou legislatívou. Zákon o civilnom letectve a príslušné nariadenia EÚ mu dávajú možnosť obmedziť ich činnosť iba v súlade s ňou. „K týmto obmedzeniam nepatria obmedzenia vykonávania výcviku v určitom dennom, či nočnom čase. Doplnila tiež, že z hľadiska postupov na zmenšenie hluku pre Letisko Košice nie sú stanovené žiadne obmedzenia. Potvrdila, že úradu bola na vedomie zaslaná predžalobná výzva. „Dopravný úrad poskytne súčinnosť v rámci prípadného súdneho konania."

Ako už Korzár informoval, hlukom vrtuľníkov sa aktuálne zaoberá i ministerstvo obrany a výstavby na základe podnetov o rušení nočného pokoja.

Prostredníctvom svojho Útvaru vedúceho hygienika rezortu vyzvalo spoločnosť Heli Company ako pôvodcu zdroja hluku a vibrácií, aby sa v stanovenej lehote vyjadril k týmto podnetom.

O vyjadrenie požiadal rezort aj prevádzkovateľa letiska – Letisko Košice – Aiport Košice, a.s.

„Zároveň bola spoločnosť vyzvaná na predloženie všetkých schvaľovacích dokumentov a určenie termínu, kedy predloží Útvaru vedúceho hygienika rezortu objektivizáciu hluku", popísala súčasný stav preverovania Lucia Čukanová z oddelenia pre komunikáciu s médiami rezortu dopravy.

So zainteresovanými stranami rokovala minulý týždeň aj viceprimátorka Košíc Lucia Gurbáľová – KDH.

Deklarovaným výsledkom je, že v týchto dňoch sa prijímajú opatrenia, ktoré budú viesť k odklonu letov ďalej od obytných zón.

„Evidovali sme zvýšený počet podnetov, ktoré boli zapríčinené vyššou frekvenciou letov, ktoré sa kvôli korone museli presunúť na neskorší termín. Keďže aj nočné lety sú súčasťou výcvikového programu, nemohli sme ich úplne zrušiť," obhajoval zvýšenú nočnú aktivitu v posledných mesiacoch generálny riaditeľ STA Lukáš Halás. Nespomenul však, že si na pokračovanie výcviku vybavili výnimku. Ako totiž Korzár zistil, obmedzenia pre akadémiu netrvali po celý čas niekoľkomesačného zákazu zhromažďovania a usporadúvania akýchkoľvek podujatí od 23. Marca, lebo už 17. Apríla jej udelil Úrad verejného zdravotníctva SR výnimku na letecký výcvik „na základe naliehavého spoločenského záujmu".

Sťažnosti obyvateľov sa začali opäť objavovať koncom apríla a hluk vrtuľníkov bolo intenzívnejšie počuť v noci ešte aj v závere minulého týždňa, čite takýto stav trvá už štyri mesiace.

STA potvrdila, že hlavný hygienik SR schválil výnimku na základle jej žiadosti po tom, ako utlmila činnosť na štyri týždne vzhľadom na pandémiu.

„Naša spoločnosť prijala na základe usmernení Úradu verejného zdravotníctva SR prísne bezpečnostné a hygienické opatrenia, aby sme zabránili možnému šíreniu ochorenia Covid – 19".

Prevzaté: Košický KORZÁR 17.8.2020 – autor Peter Jabrik

V tejto veci opakovane konali dotknutí starostovia mestských častí a na poradách s primátorom požiadali primátora o riešenie situácie. Podľa informácie pána primátora, zaoberalo sa touto situáciou aj K-8. Podľa môjho posledného rokovania s STA a HELI COMPANI boli prijaté opatrenia a realizuje sa aj nová štartovacia plocha pre nočné lety na tzv. južných stojánkoch, čo by malo eliminovať hlukový dopad na obyvateľstvo Košíc.

Blíži sa pamiatka zosnulých

Ako začne jeseň, zvýši sa pohyb ľudí na cintorínoch, a to za účelom úpravy prostredia i spomienky na svojich blízkych.

V súvislosti so stavom cintorína, ktorý už má svoj vek a svoje nedostatky súvisiace s prepadmi zeminy, či nerovný terén, pristúpila mestská časť ako správca cintorína k postupným úpravám chodníkov medzi hrobmi, osobitne pri nerovnostiach a prepadoch, aby sa zvýšila bezpečnosť pohybu. Za tým účelom je zabezpečené kamenivo, ktoré je možné v primeranom rozsahu použiť, aj pri prípadnej osobnej úprave hrobu blízkych, ktorý má predmetné znaky poškodenia terénu. Tak ako aj po iné roky, okrem kovových košov a plastových nádobu budú na cintoríne k dispozícii vaky – väčšie vrecia na lístie. Žiadame vás, aby ste do týchto vriec nehádzali žiadne plasty, sklo a podobne, iba lístie, prípadne konáre, drevo. Zber z týchto vriec bude predmetom spracovania v kompostárni a z toho dôvodu nepotrebujeme nepríjemnosti.

VODA je život i peniaze

Podľa údajov z roku 2019 je priemerná spotreba vody v krajinách Európskej únie od 120 do 125 litrov na osobu a deň v domácnostiach. Na Slovensku je to len 77 litrov. Od roku 1990 sa cena vody na Slovensku zvýšila takmer dvadsaťnásobne, čo je podľa analytikov hlavný dôvod poklesu jej spotreby.

Keďže zdroje vody sú obmedzené, vysoká cena by nemala byť jedinou motiváciou pre znižovanie jej spotreby.

Základom je osvojiť si niekoľko jednoduchých zvykov, ktorými obmedzíte spotrebu vody v domácnostiach.

Ako šetriť vodou

• Skontrolujte vodovodné batérie a uistite sa, že správne tesnia a nekvapkajú. V prípade potreby vymeňte tesnenia alebo celú batériu.

• Na batérie namontujte perlátor. Je to filter, ktorý zachytáva drobné nečistoty a zároveň dokáže vytvoriť silnejší prúd vody, čím sa znižuje spotreba vody pri umývaní rúk alebo riadu.

• Ak vám to rozpočet dovolí, dajte si nainštalovať na toaletu splachovanie s úsporným duálnym režimom. Prvotná investícia sa vám vráti vo výrazne zníženej spotrebe vody o viac ako 50 percent.

• Namiesto kúpania sa sprchujte. Spotreba vody pri efektívnom sprchovaní je až o 70 percent nižšia ako pri kúpaní vo vani.

• Pri umývaní zubov a holení nenechávajte tiecť vodu.

• Ak radi pijete ľadovú vodu, naplňte fľašu studenou vodou a dajte ju do chladničky. Tak budete mať vychladenú vodu k dispozícii bez toho, aby ste míňali litre vody v snahe nabrať si pohár čo najchladnejšej vody priamo z vodovodného kohútika.

• Kvety v dome, v byte, na terasách, oknách, rastliny na záhrade polievajte skoro ráno, alebo neskoro večer. Ráno a večer sú teploty nižšie, vlaha sa udrží dlhšie v pôde.

• Ak môžete, na polievanie rastlín používajte dažďovú vodu. Nevylievajte odstátu vodu z rýchlovarnej kanvice, použite ju napríklad na polievanie kvetov.

• Práčku a umývačku riadu používajte až keď sa naplnia. Vyberajte si spotrebiče, ktoré šetria spotrebu elektrickej energie a vody.

• Investujte do nákupu umývačky riadu.

• Nerozmrazujte potraviny pod tečúcou vodou.

• V bytovkách je častým problémom nesprávna regulácia tlaku vo vodovodných potrubiach, čo predlžuje čas, kým z kohútika začne tiecť teplá voda. Trvajte na správnej regulácii tlaku v potrubiach. Ušetríte tým vodu, ktorú musíte nechať odtiecť, kým sa dočkáte správnej teploty.

Čo je sivá voda

Odpadová voda, splašková voda, pitná voda, úžitková voda sú pojmy, o ktorých má väčšina ľudí pomerne presnú predstavu. Existuje však aj menej známy termín - sivá (niekedy aj šedá) voda, ktorá má práve pri šetrení vodou v domácnosti veľký význam.

Ako sivá alebo šedá voda sa označuje odpadová voda, ktorá vzniká v domácnosti najčastejšie pri umývaní riadu, sprchovaní, praní a podobne. To znamená, že je to voda, ktorá neobsahuje fekálie. Za sivú vodu sa teda nepovažuje voda použitá pri splachovaní záchoda.

Voda

• Pitná voda - voda, ktorá je určená na pitie a spĺňa zákonom stanovené kritériá. Na jej kvalitu dohliadajú Úrad verejného zdravotníctva a prevádzkovatelia vodovodov.

• Úžitková voda - hygienicky nezávadná voda, na ktorú sa však nekladú také prísne normy ako na pitnú vodu (farba, teplota, zákal). Musí však spĺňať takmer také isté normy ako voda pitná, nesmie obsahovať toxické látky.

• Odpadová voda - znečistená voda z domácností, priemyselnej výroby a pod.

V súčasnosti už existujú technické riešenia, ktorá počítajú so zachytávaním, čistením a opätovným používaním sivej vody v domoch.

Predpokladom takýchto riešení je oddelená kanalizácia na vodu znečistenú fekáliami, aby nedošlo ku kontaminácii sivej vody.

Takéto systémy dokážu výrazne znížiť spotrebu vody, no vstupné náklady na ich zavedenie sú vysoké.

Ako znížiť spotrebu sivej vody

- jednoduché tipy do domácnosti

1. Bežne vylievame vodu z rýchlovarnej kanvice alebo vodu, v ktorej sme uvarili vajíčka. Takúto vodu môžete po vychladnutí pokojne použiť na polievanie kvetov, alebo ňou splachovať.

2. Vodu, v ktorej ste uvarili zemiaky, môžete použiť na varenie polievky.

3. Ak si nemôžete dovoliť umývačku riadu, alebo sa vám do bytu nezmestí, môžete znížiť spotrebu vody tým, riad najskôr umyjete v dreze s napustenou vodou a saponátom, a potom ho opláchnete pod tečúcou vodou. Niekomu sa môže tento prístup zdať návratom do čias starých rodičov, ale úspora vody bude výrazná.

4. Na záhrade alebo balkóne umiestnite nádrž na zber dažďovej vody, ušetríte tak spotrebu pitnej vody.

Dočasná skládka konárov

Zavedenie „dočasnej skládky konárov" na ulici Fándlyho – za cintorínom pred plynovou stanicou sa osvedčuje. Občania nosia konáre – upozorňujeme opätovne – žiadne plasty, záhradný či stavebný odpad, ani dosky! Je potrebné dodržiavať tieto zásady, ináč sa dostaneme do nepríjemností, keďže zelený odpad sa kontroluje pred vložením do drviča.

Zberajú sa len konáre, drevo zo stromov vrátane lístia. Keďže je už tu pomaly jeseň a s ňou orez stromov, využite radšej túto možnosť likvidácie drevnej hmoty a konárov.

Na druhej strane konáre nepatria do zberu tzv. veľkokapacitných kontajnerov na komunálny odpad, ktorý sa vykonáva mesačne. Zbytočne by len zaberali miesto a blokovali plynulý zber komunálneho odpadu od občanov.

Mladí hokejisti v akcii

Dna 24.7. 2020 v Crov aréne Košice sa úspešne skončil prvý ročník Wildeast cup 2020 pre hokejistov 7 ročníkov. Na turnaji sa zúčastnili výbery Wild east black (KE + PP), Wild east orange (L11+ Mi), HK SNV, Tary select, Chalani a dievčatá odohrali nádherné napínavé a vyrovnane zápasy. kde napokon vyhral vyber Tatra select. Gratulujeme !!! Na turnaji sa prvýkrát prestavili mladí rozhodcovia a jedným z nich bol aj Jakub Valent, ktorý úspešne reprezentuje našu obec aj v hokeji, kategórii kadetov a dorastu za tím Liba akademia L11,

Samozrejme bez podpory sponzorov by sa to nedalo realizovať a tak veľká vďaka je pre: LYNX, Legrand, Montur, HOWE, DEDO, M stream, MČ Barca – starosta.

Pokračovanie FÁNDLYHO

Ulica Fándlyho pokračuje úsekom, ktorý sa nazýva Čapaš. Za posledné roky sa ho podarilo dostať do „normálneho" stavu, kde už nie je nezriadenou skládkou, smetiskom, húštinou ... Napriek tomu, že sa kosí, stále sa nachádza dosť skál, kameňov, ktoré sa postupne vynárajú a je potrebné ich zbierať, aby pri kosení nepoškodili stroje.

Výrazne sa vyčistila aj poľná cesta od hospodárskeho dvora – od krížika k letisku, a to na pozemku mestskej časti a pozemkového fondu. Úprava cesty znamená, že už v tomto roku mohli poľnohospodári poriadne rozšíriť priľahlé polia, po ktorých bola riešená náhradná cesta. Dúfajme že sa ju podarí postupne zlepšiť a možno aj upraviť časom na hlavnú tepnu k letisku.

Opravy bežia

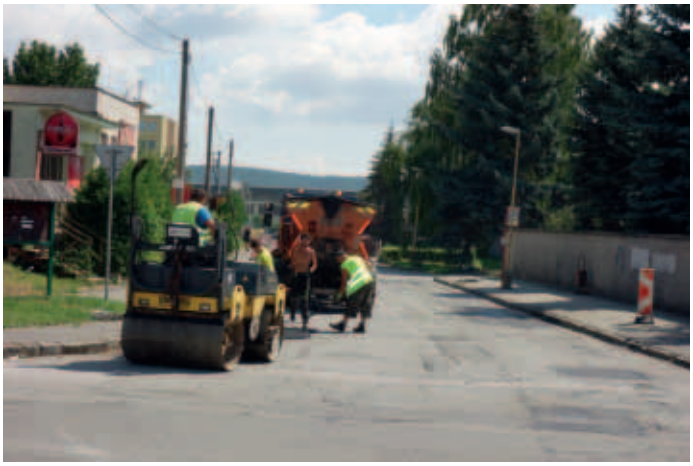
Aj napriek zníženým príjmom rozpočtu v súvislosti s COVID 19 z dôvodu obmedzenie niektorých činností i obozretnosti z pohľadu vývoja ekonomiky mestská časť priebežne zabezpečuje údržbu v mestskej časti vo všetkých oblastiach a opravy komunikácií, hlavne kde ide o bezpečnosť dopravy i chodcov. Okrem asfaltových vysprávok podarilo sa zrealizovať opravu schodov medzi kostolom a parkom, výtlky na Gavlovičove, Timravy, Tešedíkovej.... Ďalšie plánované akcie sú v rozpracovaní z dôvodu riešenia rozsahu povolení, resp. ohlásenia.

Na komunikáciu Berzeviczyho je spracovaný projekt, bežia „vyjadrovačky" k stavebnému povoleniu, následne sa pracuje na projektoch kanalizácie a vody. V týchto dňoch bola vykonaná úprava povrchu za účelom primeraného stavu komunikácie v jeseni a v zime.

Aj keď už oficiálne začala jeseň, veríme, že ešte časť plánovaných akcií sa nám podarí zvládnuť s ohľadom na vývoj príjmov v rozpočte.

Na zamyslenie

- *Všetko v živote robte tak, akoby to bolo posledný raz.*
  Marcus Aurelius (121 - 180)
- *Sú tri veci v živote, ktoré sa vám nikdy nevrátia – čas, vyslovené slová a premárnené príležitosti.*
  Neznámy autor
- *Ťažkosti sa prekonávajú pokorou. Všetci na svete to vedia, a predsa to nikto nechce robiť*
  LAO - C (604 - 531) *pred n. l.*
- *Snažte sa rozdávať šťastie a nájdete ho i vy.*
  Pam Brown (1928 - 2014)
- *Nemusíme stále len pracovať. Existuje čosi ako posvätná záhalka, ktorej pestovanie sa trestuhodne zanedbáva.*
  George Macdonald (1824 - 1905)

V Barci našli dva **židovské náhrobné kamene**

Obyvateľ mestskej časti Barca Ernest Salzer natrafil v polovici júla pri venčení psa na zaujímavý nález. Na poľnej ceste v lokalite Čapaš, kde sa nachádza už zasypaná jama bývalého miestneho pieskoviska, objavil pozostatky židovského náhrobného kameňa zo zlikvidovaného židovského cintorína.

Išlo o náhrobok ženy Fani Feiga Waffenfeld Schön, ktorá sa podľa údajov z kameňa narodila v roku 1868 vo Veľkom Šariši a zomrela v roku 1928 v košickej mestskej časti Barca. Bola manželkou známeho miestneho krčmára Schöna. „Náhrobný kameň sme spolu so starostom obce Františkom Krištofom uložili na miestny cintorín," hovorí nálezca E. Salzer.

Spolu s genealógom a zároveň predsedom košickej Židovskej náboženskej obce Petrom Absolonom fotografiu kameňa zverejnili na internetovej stránke, kde ľudia môžu hľadať a nachádzať hrobky svojich predkov.

Kameňov bolo viac

Náhrobný kameň pochádza z druhého židovského cintorína v Barci, na ktorom sa v roku 1991 nachádzalo ešte asi ďalších sedem náhrobkov. O náleze sa dozvedel aj miestny obyvateľ Ján Babjak, ktorý sa so Salzerom spojil, pretože na svojom pozemku ukryl ďalšie poklady. „Cintorín počas reštitúcie pozemkov v 90. rokoch zrovnali so zemou stroje a náhrobky mali byť zasypané v pieskovej bani. Ján Babjak dve z nich zachránil a zahrabal do zeme na svojom poli, ktoré mal neďaleko cintorína," uviedol miestny obyvateľ E. Salzer. Keďže ide už len o časti náhrobných kameňov, nie je možné vyčítať komu patrili. Podľa Salzera sa začínajú ozývať viacerí miestni obyvatelia, ktorí si podobné kamene z miestneho pieskoviska náhodou nachádzajú na záhradách

Jeden zo zahrabaných náhrobných kameňov. Komu patril už nie je možné zistiť. Foto: Ernest Salzer

V Barci bola početná židovská obec

História výrazným spôsobom pomáha odkryť aj miestny obyvateľ a bádateľ faktov Ladislav Falat. Téme židovskej komunity v Barci sa okrem iného, venuje 15 rokov.

V roku 1838 bolo v Barci 972 obyvateľov, z toho 644 bolo katolíkov a 147 židov. Pri sčítaní obyvateľstva v roku 1857 predstavovala židovská komunita až 15,3 % na vtedajšom celkovom počte 950 obyvateľov Barce. Z náboženského hľadiska išlo o druhú najsilnejšiu náboženskú komunitu v Barci.

„Židovskú náboženskú obec v Barci založili v druhej polovici 18. storočia, ktorá spočiatku patrila k rabinátu v Seni. V Barci mala židovská náboženská obec dva cintoríny a synagógu, ktorá je úplne zbúraná. Synagóga stála na niekdajšom pozemku Andreja Stankaya na terajšej Abovskej ulici, naproti Zichyho kaštieľa pred odbočujúcou cestou na Boľarov." hovorí Ladislav Falat.

Dva cintoríny

Po viac ako 100 rokoch existencie barčianskej synagógy, bola táto budova, hlavne po 2. svetovej vojne, vo veľmi schátralom stave odpredaná československému štátu a neskôr asanovaná. Na tomto mieste bola postavená telekomunikačná budova pre letisko.

Starší židovský cintorín sa nachádzal na severnom konci obce Barca, na súčasnom rázcestí ulíc Teplého a Svetlej. Starší cintorín nemá už ani jeden náhrobný kameň a predpokladá sa, že boli premiestnené na novší židovský cintorín. Jeden bol dokonca až z roku 1787.

Novší židovský cintorín sa rozprestieral na juhozápad od obce vo vzdialenosti asi 2,5 km od bývalej synagógy, v chotári Dlhé zeme. Práve z neho pochádzajú zachované náhrobné kamene.

Ing. Ladislav Falat

Plánujú vytvoriť pamätník

Nápisy na hroboch cintorína boli v hebrejskej a maďarskej reči. U nových kameňov prevládal sivý mramor a staršie boli zhotovené z tmavého pieskovca. Na tých novších náhrobkoch bola vyrytá značka košického kamenára E. Goldmanna. Nájdené židovské náhrobky budú mať nové pietne miesto na barčianskom cintoríne. „Budú tam uložené ako pamiatka početnej židovskej komunity v Barci. Druhý pamätník, na ktorom bude vyobrazené priečelie synagógy, chce starosta umiestniť na miestny úrad na Abovskej ulici, kde bola v minulosti oproti umiestnená synagóga," hovorí Salzer.

Zdravotnícke okienko

Chrípka **alebo** koronavírus: **dajú sa odlíšiť?**

Top témou tohto roka je jednoznačne koronavírus. I keď ho už mnohí majú, po mesiacoch strachu aj bagatelizovania, doslova plné zuby, nemali by sme byť voči nemu ľahostajní.

Už o pár týždňov budeme totiž čeliť ďalšej nie ľahkej úlohe - ako odlíšiť koronavírus od bežnej chrípky. Epidémia koronavírusu je zo dňa na deň silnejšia. Ako tieto dve ochorenia rozlíšiť a nespanikáriť pri prvých príznakoch virózy?

O koronavíruse sa v začiatkoch pandémie hovorilo ako o novom víruse. Ešte do roku 2002 vyvolávali koronavírusy choroby, ktoré sprevádzali nevýznamné hnačky, či ťažkosti horných dýchacích ciest. Tie sa veľmi nelíšili od príznakov bežného prechladnutia. Situácia sa výrazne zmenila počas zimy 2002 až 2003, kedy sa objavilo vysoko závažné a v mnohých prípadoch smrteľné ochorenie SARS. Predpokladá sa, že pôvodca SARS sa k človeku dostal zo zvieraťa - cibetky. Mäso z nej sa v ázijských krajinách považuje za lahôdku a ľudia ho bežne konzumujú. Preto sa ochorenie SARS vyskytovalo hlavne v Číne, Honkongu, Taiwane.

Túto jar sme už čelili celosvetovej pandémii vyvolanej v poradí siedmym identifikovaným koronavírusom SARS - CoV - 2 (vírus ťažkého akútneho respiračného syndrómu) a choroba, ktorú spôsobuje sa volá COVID - 19(Corona Virus Disease 2019). Je príbuzný vírusov, známych z nedávnej histórie - SARS koronavírusu (2002) a MERS koronavírusu (2012).

Ako presne vznikol, nie je ešte celkom jasné, ale predpokladá sa, že pôvodný(nezmutovaný) vírus pochádza od netopierov a jeho prenášačom je šupinovec - zviera lovené pre mäso a tiež pre účely tradičnej čínskej medicíny.

Jeho najväčšia hrozba spočíva, podobne ako u vírusu chrípky a SARS -u, že sa šíri vzdušnou cestou (kvapôčková nákaza) a prenášajú ho aj infikované osoby, bez žiadnych príznakov.

Ako rozoznať chrípku, prechladnutie a COVID- 19?

Hoci príznaky sa líšia a 100% môže výsledok potvrdiť až test, sú isté znaky, podľa ktorých sa môžete zorientovať a rozhodnúť, či zavoláte infolinku.

- Pri prechladnutí je typické len mierne zvýšenie teploty (zvyčajne do 38°C), nádcha, upchatý nos, škriabanie v hrdle.
- Chrípka má sezónny charakter, čo neplatí pre COVID- 19.
- Pre chrípku je typický náhly nástup, prakticky z plného zdravia, s prítomnou horúčkou až do 40 °C, bolesťami svalov a kĺbov, malátnosť, bolesti hlavy, nádcha. Postupne sa pridružuje suchý a dráždivý kašeľ, ktorý má tendenciu sa v priebehu ochorenia meniť na produktívny.
- Chrípka a COVID -19 sa počiatočnými príznakmi podobajú. Jednoznačné odlíšenie chrípky a COVID- 19 je možné len pomocou priameho potvrdenia vírusu SARS - CoV-2 v nosohltane PCR metódou.
- Najdôležitejšou prevenciou chrípky je očkovanie.

Príznaky ochorenia COVID -19

- **asymptomatické:** môžu sa u jedinca prejavovať bez príznakov.
- **mierne:** kašeľ, zvýšená teplota, strata čuchu, bolesti hlavy, svalov, nádcha nebýva prítomná, nechutenstvo, únava, škrabanie v hrdle, suchý a dráždivý kašeľ.
- **závažné:** vysoká horúčka (nad 38 °C),ťažkosti s dýchaním, suchý až dusivý kašeľ (na rozdiel od chrípky je kašeľ zadúšajúci, niekedy, majú pocit, že sa nevedia nadýchnuť), môže sa rozvinúť ARDS - syndróm akútnej dychovej tiesne, kde je úmrtnosť vysoká, hnačka, nechutenstvo, bolesti svalov, únava, až po ťažký zápal pľúc a zlyhanie obličiek, ktoré môžu končiť aj smrťou.

Pri ťažšom priebehu ochorenia dochádza k hospitalizácii.

- Inkubačný čas sa odhaduje na 2 až 14 dní, v priemere ide o 5 dní. Niektorí z nás môžeme byť infikovaní koronavírusom, ale nemusia sa u nás prejaviť žiadne príznaky. Preto pre nás všetkých platí, že musíme dôsledne dodržiavať protiepidemiologické opatrenia.
- Dôležité je, či ste boli v cudzine posledných 14 dní, prípadne ste sa stretli s niekým, kto sa za posledných 14 dní vrátil z cudziny alebo ste boli v kontakte s niekým, u koho sa potvrdil koronavírus.
- Vo všetkých prípadoch sa izolujte od ostatných, nikam nechoďte a sledujte svoj zdravotný stav počas 14 dní. Ak by sa u vás objavili príznaky ochorenia COVID - 19, telefonicky kontaktujte lekára alebo lekársku pohotovostnú službu alebo operátora záchrannej služby.
- Popíšte mu príznaky a pravdivo priznajte, ak ste boli vy - alebo niekto, kto bol s vami v kontakte v cudzine počas posledných 14 dní alebo ste boli s niekým , u koho sa potvrdil koronavírus.
- Ak máte len mierne príznaky, horúčku do 38°C, ostávajte v domácej izolácii a priebežne komunikujte telefonicky s lekárom. Mierny priebeh ochorenia COVID -19 zvládnete aj v domácom prostredí.
- Ak sa váš zdravotný stav zhorší, horúčka stúpne nad 38°C a viac zavolajte112. V prípade potreby budete otestovaní na koronavírus. Nikam však nechoďte, budete špeciálnym spôsobom transportovaní na infekčné oddelenie alebo na iné vhodné miesto a hospitalizovaní, kým nebude známy výsledok odberov. Vysoké riziko vzniku zdravotných komplikácií nastáva u starších ľudí, ľudí s oslabenou imunitou a chronickými ochoreniami (cukrovka, vysoký krvný tlak, kardiovaskulárne ochorenia, chronické ochorenia dýchacích ciest.). Práve na tieto rizikové skupiny by sme mali brať ohľad. Komplikácie u týchto pacientov môžu spôsobiť ohrozenie života až smrť.

Očkovacia látka zatiaľ nie je dostupná. Vakcína je vo vývoji. Ochorenie sa nedá liečiť antibiotickou liečbou pomocou antibiotík.

13 preventívnych opatrení proti koronavírusu, ale aj chrípke

1. Dôležitá je najmä prevencia a posilňovanie imunitného systému.
2. Dôsledne dodržiavať osobnú hygienu.
3. Pravidelne si umývať ruky mydlom alebo nasucho dezinfekčným gélom (nedotýkať sa očí, úst a nosa neumytými rukami).
4. Zakrývať si ústa a nos pri kýchaní a kašľaní, namieste je používanie rúška.
5. Nekýchať so dlaní, ale do lakťového zhybu alebo papierovej vreckovky a hneď ju vyhodiť do uzavretého odpadu.
6. Dbať na čistotu okolitého prostredia (domácnosť) dezinfikovať.
7. Vyhýbať sa kontaktu s ľuďmi javiacimi príznaky nachladnutia alebo ochorenia dýchacieho traktu.
8. Dodržiavať osobný odstup (1 až 1,5 metra), zbytočne si nepodávať ruky.
9. Nevyhľadávať miesta s vysokou hustotou ľudí len, ak je to nevyhnutné.
10. V prípade príznakov prechladnutia, bolesti hrdla, teploty, kašľa, ostať doma a neprijímať návštevy.
11. Zamedziť zdieľanému používaniu uterákov, riadov a iných osobných predmetov s členmi domácnosti.
12. Ak sa príznaky zhoršia, zavolať ihneď svojmu lekárovi alebo kontaktovať ÚVZ SR a neohlásene nenavštevovať ambulancie alebo pohotovosť.
13. Mať doma základné .lieky na zníženie horúčky.

Koronavírus na Slovensku, ale aj všade vo svete je novou výzvou pre súčasnú medicínu a aj celú spoločnosť ako takú. Svojím zodpovedným prístupom k situácii môžete výrazne pomôcť k spomaleniu šírenia vírusu.

Tým ochránite najzraniteľnejších ľudí v našej spoločnosti - starších ľudí a ľudí s pridruženými chorobami. Spracovala: Monika Sedláková

Invázne rastliny

Invázne nepôvodné druhy sú v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 1143/2014 z 22. Októbra 2014 inváznе druhy, o ktorých sa zistilo, že ich introdukcia alebo šírenie ohrozuje biodiverzitu a súvisiace ekosystémové služby alebo že má na ne nepriaznivý vplyv. Tieto hrozby môžu mať rôzne formy, napr. negatívny vplyv na pôvodné druhy, štruktúru a fungovanie ekosystémov, čím znižujú ich odolnosť, a to zmenou biotopov, predátorským správaním, konkurenciou, prenosom chorôb, nahradením pôvodných druhov vo významnej časti oblasti ich výskytu a genetickými vplyvmi prostredníctvom hybridizácie. Okrem toho môžu mať inváznе druhy významný nepriaznivý vplyv aj na ľudské zdravie (prenášač chorôb).

Slovenská republika reagovala na nariadenie EÚ aj prijatím samostatného zákona č. 150/2019 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o inváznych druhov), ktorý nadobudol účinnosť 1. augusta 2019.

Upravuje

a. Obmedzenia držby a nakladania s inváznymi nepôvodnými druhmi
b. Povinnosti a oprávnenia osôb
c. Opatrenia na zamedzenie introdukcie a šírenie inváznych nepôvodných druhov
d. Informačný systém o výskyte a šírení inváznych nepôvodných druhov
e. Pôsobnosť orgánov štátnej správy, štátnych organizácií a obcí
f. Zodpovednosť za porušenie povinností.

Inváznе nepôvodné druhy vzbudzujúce obavy SR sú uvedené v nariadení vlády SR č. 449 z 11. Decembra 2019, účinné od 1. Januára 2020. Inváznе druhy či už sú zaradené v zozname inváznych druhov, alebo v národnom zozname, je zakázané priniesť na územie SR, držať, rozmnožovať, uvádzať na trh, používať, vymieňať, nechať rozmnožovať, chovať, pestovať alebo uvoľniť do životného prostredia.

Každý vlastník, správca alebo užívateľ, ktorý má na svojom pozemku inváznе druhy, je povinný ich odstraňovať a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu.

Obec pri výkone samosprávy upozorňuje vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu inváznych druhov a na ich povinnosti buď na zýklade upozornenia Štátnej ochrany prírody SR alebo vlastných zistení.

Podmienky a spôsob odstraňovania inváznych druhov je uvedený vo vyhláške MŽP SR č. 450/2019 Z.z. Účinnosť vyhlášky od 1. januára 2020.

Za nedodržanie tohto zákona môže inšpekcia alebo okresný úrad uložiť pokutu vo výške od 100 do 7500 € pri priestupkoch a pri iných správnych deliktoch od 500 do 75 000€. Pokuty sú príjmom Environmentálneho fondu.

Invázne druhy rastlín SR

Sú zaradené v nariadení vlády Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky. Boli sem zaradené druhy, ktoré spôsobujú najväčšie problémy, resp. ktoré majú najväčší negatívny vplyv na naše pôvodné druhy a ich biotopy a najviac menia krajinu.

Patrí sem 6 druhov (z toho 3 dreviny a 3 byliny)

Invázne bylinné druhy

- Ambrosia artemisiifolia – ambrózia palinolistá
- Fallopia sp. (syn. Reynoutria) – rod pohánkovec (kríldlatka)
- Solidago canadensis – zlatobyľ kanadská
- Solidago gigantea – zlatobyľ obrovská

Invázne dreviny

- Amorpha fruticosa – beztvarec krovitý
- Lycium barbarum – kustovnica cudzia
- Negundo aceroides – javorovec jaseňolistý

Viažu sa na ne ustanovenia zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a zmene a doplnení niektorých zákonov. Je zakázané ich držať, prepravovať, dovážať, pestovať, rozmnožovať, obchodovať s nimi.

Vlastník, správca, užívateľ pozemku je povinný sa starať o pozemok tak, aby nedochádzalo k rozšíreniu týchto druhov na jeho pozemku a v prípade výskytu inváznych druhov je povinný ich odstraňovať.

Spôsoby likvidácie :

- vykopávanie, aplikácia horúcej pary,
- vytrhávanie,
- pastva, orba, kosenie,
- vykopávanie, mulčovanie,
- podsekávanie rýľom,
- orezávanie a odstrihávanie súkvetí a súplodí,
- chemický spôsob,
- kombinovaný spôsob

Spôsoby nakladania s biomasou z inváznych nepôvodných druhov rastlín

1. Kompostovanie

Kompostujú sa sterilné rastliny alebo ich časti, ktoré ešte nevytvárajú semená ani plody. Pri druhoch rodu Fallopia sp. sa kompostujú nadzemné časti rastlín.

2. Spálenie

Ak rastliny už tvoria semená alebo plody, je potrebné ich najprv vysušiť takým spôsobom, že nemôže dôjsť k rozšíreniu ich semien alebo plodov do okolia a následne vysušené rastliny spáliť v súlade s osobitným predpisom.

3. Štiepkovanie

Štiepku je možné využiť na mulč, ak nie sú zoštiepkované jedince drevín so semenami.

4. Skrmovanie

Pokosenú biomasu z inváznych nepôvodných druhov rastlín je možné využiť aj na skŕmenie hospodárskymi druhmi zvierat.

5. Iné spôsoby

Iné spôsoby spracovania biomasy podľa osobitného predpisu.

Bližšie informácie vrátane fotodokumentácie, popisu a spôsobu konkrétnej likvidácie sú na **http://www.sopsr.sk/invazne-web/**